Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Tractio de incarnatione - Cod. Ettenheim-Münster 198

Mangillius, Antonius

[S.l.], 1632-1634

Capvt I.

urn:nbn:de:bsz:31-117158

Visual Library

DISPVTATIO V.

De Forma Sacramenti Eucharistiæ.

CAPVT I.

Quæ sit forma huius Sacramenti.

Charitatis grâ prig agemus de fõa consecrãdi panis, deinde de fõa consecrãdi vini.

Dico igitur jmõ. qd fõa consecrãdi panis necessaria & sufficiens, est illa verba: hoc est corpus meum. ita D. Thom. q. 78 art. j ad 4. & reliqui Theologi communiter, vt patet ex ijs quæ docet Vasquez disp. 197. cap. j. num. 4. & fa contra Scotum in 4 dist. 8. q. 2. & de 2do dicto, & Angelum verbo de Eucha num. 14. asserentes verba quæ in canone præmittuntur antequam sacerdos dicat hoc est corpus meum, h quidem esse de substãtia fõæ, ita tã necessario requirit vt si omitterentur consecrãdi h fieret, sed eorum opinio iam reputatur improbabilis, vt notat Vasq. loco citto.

Primo a. conclusio pt probari ex traditione & vsu Eccliæ, in qua semper habita fũt vt necessaria & sufficientia ad consecrãdem panis, vt omnes Authores recte notarunt. 2do pt & jmo quoad jmam partem quæ est de necessitate sententiæ verborum verborum fa illa quatuor verba sũt necessaria ad significãdem conuersionem panis in Chri corpus quæ conuersio est effectus fõæ consecrãdi & illa verba sũt necessaria ad fõam consecrãdi panis, & ideo ab ordo Euangelistas qui describunt institutionem huius Smti, & a Divo Paulo ad Corinth. ij eadem verba magna diligentia obseruata fũt abq vlla varietate, qd etiam fit in omnibus liturgijs & in canone Missæ. deinde 2da pars sed sufficientia eorundem verborum ibi: qa per illa verba sufficienter significatur id qd effectum in Smto consecrãdi, id est, conuersio panis in Chri corpus, vt patet, & verba illa sufficiunt ad fõam consecrãdi panis. rursum eadem 2da pars pt: qa si verba secuta h sufficerent ad fõam consecrãdi esset qa vel alia Chri verba antecedentia vel consequentia esset necessaria, vel qa particula illa, enim, quæ in consecrãdo adhibetur post vocem, est, esset necessaria, aut qa consecrãdo h efficitur nisi adiungatur aliqua deprecãdo, sed nullum ex his dici pt &c. Maior pt, nihil aliud e. fingi pt qd potest requiri

ad suffi=

ad sufficientiam fōæ consecrationis panis. Minor probat: qa verba illa antecedentia accipite & manducate. n̄ pertinent ad significationem cui qd fit in hoc Smto, sed ad usum in quo n̄ consistit hoc Smtu, vt patet ex ordinatis, neq verba illa Chri Dni, qd pro vobis tradetur, vel alia si quæ sint et necessaria, cum omittantur ab Ecclia Romana quam in his errare affirmare. n̄ habet etiam sub pœna excommunicationis, vt patet ex cap° q de hæreticis. similiter particula, enim, referitur ad illa antecedentia accipite. & manducate, ac proinde sicut illa pertinet ad usum. adde, qd nullus Euangelista referens institutionem huius Smti nec S. Paulus neq in textu Latino, neq in græco, neq in Syriaco (nec hebraico, mentionem n̄ facimus qa nouum testamentum n̄ habemus in hebræa) hnt particulam, enim, in fōa consecrationis panis, vnde S. Thom. q. 78. art. 2. ad 4 docet illam solum addi ad Ecclæ Rom. ex conjecturine a S. Petro deriuata.

Denique qd deprecetur illa n̄ sint necessaria pte ex eo qd neq ex Scriptura neq ex traditione habemus illam attributam esse a Chro, cum tn totam & integram consecrationem peractam esse a Chro certum sit, & constet ex ijs verbis hoc facite in meam commemorationem.

Vtrum a. hæc verba, hoc est corpus meum, pati possint aliquam variationem absq destructione fōæ pertinet ad tractationem de Smtis in gnre, vbi communiter dici solet fōam Smti consistere facta mutatione in verba æquivalentia.

Objices: verba illa antecedentia qpriusquam praeferetur ec, sit necessaria vt fōa significare posit proferri in persona Chri, qa nisi Sacerdos verba illa præmittat n̄ pte constare, an in propria vel alicna persona loquatur & etiam verba illa necessario requiruntur ad fōam consecrationis panis. Re: nego ants, ad hoc e. vt Sacerdos loquatur in persona Chri & verbis illis, hoc est corpus meum denotetur corpus n̄ ipsius Sacerdotis sed Chri, sufficit si proferat illa n̄ proprio nomine sed nomine Chri, ad qd n̄ e necessarium proferre alia verba hoc ipso Chro, sed satis e si Sacerdos sua intentione tenendo personam Chri proferat verba consecrationis proinde ac si Chrs præsens illa proferret, hoc a. vt recte notat Vasq. disp. 197 cap. 1. quicunq Sacerdos efficit hoc pro qd iuxta intentionem Ecclie illa proferat, nam Ille Angelus qui Dei personam induens loquebatur Hebræis pullis, alys præmissis verbis in persona Dei loquebatur qum dicebat: Ego sum Deus ec. similiter Consulum Regum pte loqui in persona Regis quamuis n̄ præmittat alia verba quibus in actu signato declaret se loqui in persona illius.

Objices 2do: multi Patrum docent hoc Smtu conficiendum, similiter Græci in suis liturgys post illa verba hoc est

corpus

corpus meum petunt vt Deus faciat panem corpus Chri, vt hæ li=
turgia Chrysostomi, hæc a. deprecatio manifestè indicat verba
illa non esse sufficientia. Qui P. P. note prelum illegant quam
consecrationem, aut certe tm volunt quod precibus confiteatur hoc Smtm,
ita vt in illa confectione preces adhibeantur non eadem vt necessa=
rias sed tm præparatoria &c. ad illud a. qd de Græcis dicit,
missis alijs responsionibus, quæ videri posunt apud Bellarm. lib. 4
de Eucha cap. 3. Pdum e deprecatio ab illis adhibita tm exorari
Deum vt consecrat e corpus Chri sint vtilia suscipientibus; atq hoc
petunt quasi ndum facta est consecratio nimirum per repræsentationem
temporis consecrationem antecedentis, sicut etiam Eccla tempore
Adventus orat vt nubes pluant Iustum per repræsentationem illius
temporis quo Chrs Dominus advenerat, e in Missa defunctorum
ret. repræsentationem temporis quo hiæ debebant separari a corpore
dicit: libera eos de ore leonis &c.

Dico 2do. ad fam consecrationis veni necessaria et
e sufficiunt verba illa: hic est calix sanguinis mei. vel æqui=
valentia. Hæc communis sententia, pro qua plures citat Suarez disp. 78.
sect. 1. e Vasquez disp. 198. e cap. 3. e tm contra aliquos.
Prima pars nstros dt de necessitate illorum verborum ptt: qa
illa verba vel æquivalentia sunt necessaria ad significandam con=
versionem vini in sanguinem Chri. 2da pars quæ e de suffici=
entia ptt: qa si eadem verba non sufficiunt maxime d qa sunt ne=
cessaria illa quæ Romana Eccla addit: Novi e æterni testa=
menti &c, sed hæc non est necessaria ptt, imo, qa sine illis conversio
vini in sanguinem Chri sufficienter saluetur. vnde Damasc. lib. 4.
de fide orthodoxa cap. 14. Ambrosius 4 de Smtis a cap. 5. e alij
Patres assignant verba a nobis in contrio posita pro forma
consecrationis sanguinis nullis alijs adiunctis.

Addo qd si verba illa non sufficiant sequitur ea
per se sumpta esse falsa, quamuis per se hant effectum sensum inde=
pendenter a posterioribus verbis e expresse significent sanguinem
Chri ibi esse præsentem in eodem instanti quo significantur, neq e.
adhoc determinantur per verba sequentia, vt ptt. præterea in
liturgijs Græcorum e aliarum Ecclarum non habentur ora illa verba
novi e æterni testamenti &c; ex quo probabiliter inferri est
huiusmodi verba non esse necessaria, ac proinde ad fam sufficere illa
hic est sanguis meus sue hic est calix sanguinis mei. quæ
cum sufficienter significent conversionem vini in sanguinem e
quælibet fra Smtalis efficiat id qd significat, sequitur eadem

verba

verba per se sumpta sufficere ad efficiendam veracem conversionem.

Obyces I. S. Thom. q. 78. art. 3 consec. verba illa: Novi et æterni &c. esse necessaria ad form. consecrandi vini. Sed S. Thom. esse in illa sententia, vt ipse ex sectio & aperte cum alijs fatetur Cajetanus ibi, quamuis nulli alij Thomistæ negent, verum in hac re sequimur communem sentiam Patrum, Patres cit.tos & liturgias quarum supra fecimus mentionem, quasq. ipse D. Thom. radabiliter dicitur secutus fuisse si vlosset.

Obyces 2do: quæ supra allata et contra j conclusionem quibus eodem modo Sr quo supra. nec aliud addimus nisi 3do Pp. quando suis Sacrorum appellant precies vt loquantur, qua eadem sua implicite continent invocatione divinæ virtutes ad effectum Sacr. efficiendum.

CAPVT II.

An verba consecrationis dicantur historice, vel affirmative.

Adverterdum est historice sive narrative aut recitative dici illa verba, per quæ nil intendimus significare vel affirmare aut negare, sed tm narrare id alij dixerit, vt si dicas: Christus dixit Verbum esse consubstantiale Patri; aut si cum Propheta: dixit insipiens in corde suo non est Deus, tunc c. non asseris Deum non esse neq Verbum esse consubstantiale Patri, sed tm relinquis referentium vel peccatorem id dixisse, verba vero illa per quæ intendimus aliquid affirmare dicuntur significative sive affirmative. ita sentit proporbe quisque abbatis & an Sacerdos per verba consecrationis intendat affirmare aliquid nempe in persona Chri, an vero tm referre id qd Chrs dixit.

Prima sententia docet verba consecrationis a Sacerdote dici solum historice & recitative. Durandus in 4 dist. 8 q. 2. ad j. Maior Ibidem q. 2. § 2do arguitur. Catering in opusc. quibus verbis Chrs consecrarit. & alij apud Vasquez. disp. 200 cap. j.

2da sententia docet verba consecrationis proferri a Sacerdote non solum historice sed etiam affirmative & significative in persona Chri. Soto in 4 dist. 11. q. j. art. j. post 2dam sententiam. Konings in art. 3. q. 78. dub. j. Suarez disp. 78. sect. 4. & alij ab eo relati, quos tm Vasquez loco citto negat esse in hac opinione.

Tertia sententia tenet verba consecrationis a Sacerdote proferri non recitative sed tm affirmative. Vasq. loco citto cap. 2 & alij apud eum.

Dico